

Skjutvapen - Anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Skjutvapen - Anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen	Dokumentkategori: Normerande styrdokument	Omfattning: Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: Biträdande Hälso- och sjukvårdsdirektör	Dokumentansvarig: Samordnare övergripande kliniska rutiner, HSR	Beslutsinstans: Förvaltningschef
Diarienummer:		Datum för översyn: Se dokumentshuvud

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	2
2.	Innehåll	2
2.1.	Hantering.....	3
2.2.	Dokumentation	3
3.	Kommunikation och implementering	3
4.	Medverkande och granskare	3
5.	Referenser	4

1. Syfte och omfattning

Syftet med anmälningsskyldigheten är att förhindra missbruk, olyckshändelser och brottslig verksamhet med hjälp av legala vapen. Det är polismyndigheten som utreder om patienten har vapen eller inte, samt beslutar om ett eventuellt omhändertagande av vapen och/eller återkallande av vapentillstånd. Vårdgivaren ansvarar för att det finns rutiner för hur läkare ska fullgöra sin anmälningsskyldighet enligt 6 kap. 6 § vapenlagen (1996:67).

Rutinen omfattar läkare inom all hälso- och sjukvård, både offentlig och privat, i Region Gävleborg.

2. Innehåll

Flera medicinska tillstånd kan medföra att en person anses medicinskt olämplig att hantera och förvara skjutvapen. Lagstiftaren har förutom vissa former av psykisk ohälsa även nämnt missbruk, demens, vissa neurologiska sjukdomar och grava synfel, neurologisk sjukdom eller hjärnskada som exempel på sådana tillstånd som kan medföra att en person är medicinskt olämplig att inneha vapen.

Det är dock viktigt att betona att bedömningen av om en person är medicinskt olämplig att inneha skjutvapen aldrig kan göras enbart efter diagnos eller typ av ohälsa.

Föreskrifterna gäller både öppen och sluten vård och ska tillämpas vid vård enligt [hälso- och sjukvårdslagen \(1982:763\)](#), lagen [\(1991:1128\) om psykiatrisk tvångsvård](#) och [lagen \(1991:1129\) om rättspsykiatrisk vård](#).

Det är inte meningen att läkaren ska utreda om patienten kan tänkas ha vapen eller inte. Vad läkaren ska bedöma är om patienten är olämplig ur medicinsk synpunkt att inneha skjutvapen. Om det är så, är läkaren skyldig att omedelbart anmäla detta till Polisen.

Om det i det enskilda fallet är uppenbart för läkaren att patienten inte har vapentillstånd, behöver läkaren inte göra någon anmälan.

Det är inte meningen att läkaren ska pröva om patienten får ha skjutvapen eller inte. Läkaren ska pröva om patienten medicinskt sett är olämplig att inneha skjutvapen, och i så fall anmäla

detta till Polisen. Det är sedan Polisens sak att besluta om personen ska få ha skjutvapen eller inte.

Den anmälningsskyldighet som läkare har enligt texten ovan gäller även i fråga om en person som genomgår rättspsykiatrisk undersökning eller utredning enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. *Lag (2014:591)*.

2.1. Hantering

Enligt 6 kap. 6 § vapenlagen (1996:67) ska en läkare som bedömer att en patient av medicinska skäl är olämplig att inneha skjutvapen omedelbart anmäla detta till polismyndigheten på den ort där patienten är folkbokförd. Anmälan behöver inte göras om det med hänsyn till omständigheterna står klart för läkaren att patienten inte har tillstånd att inneha skjutvapen.

Anmälan ska göras skriftligen till polismyndigheten i den ort där patienten är folkbokförd på av Socialstyrelsen [fastställd blankett](#). I skyndsamma fall bör läkaren muntligen eller på annat sätt underrätta polismyndighetens vapenhandläggare om att anmälan kommer att göras.

Den läkare som gör anmälan ska svara för att patienten blir informerad, om det inte finns hinder för detta.

I vissa fall kan uppgiften om att en anmälan har gjorts omfattas av sekretess, till exempel om det kan antas att fara uppkommer för den som gjort anmälan enligt [25 kap. 7 § offentlighets- och sekretesslagen \(2009:400\)](#). Då ska patienten inte informeras, och skälet till att detta inte görs ska anges i journalen, enligt 8 § i föreskrifterna.

2.2. Dokumentation

Anteckning om att anmälan gjorts och skälen för detta ska dokumenteras i patientens journal där det även anges om patienten informerats. Om patienten inte underrättas ska skälen för detta anges.

3. Kommunikation och implementering

Dokumentet är ett normerande styrdokument och får inte brytas ner utan samråd med dokumentansvarig.

Fastställt dokument skickas ut till kvalitetssamordnare som utsetts till extrauppföljare i Platina. Dessa vidarebefordrar rutinen till berörda Verksamhetschefer (VC) som ansvarar för att sprida och implementera rutinen till berörda Vårdenhetschefer (VEC) inom den egna organisationen. VEC ansvarar för att sprida information och implementera rutinen till berörda medarbetare.

4. Medverkande och granskare

Denna version av rutinen har granskats av:

Rutin

Dokumentnamn: Skjutvapen - Anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

4(4)

Dokument ID: 09-911001

Giltigt t.o.m.: 2026-10-30

Revisionsnr: 1

Lars Svennberg, Chefläkare Region Gävleborg
Tommy Lundmark, Chefläkare Region Gävleborg
Knut Thorbjørnsen, Chefläkare Region Gävleborg

5. Referenser

Dokumentnamn	Plats
Blankett för anmälan	Socialstyrelsen
Läkares anmälningsskyldighet enligt vapenlagen – Vägledning för rättstillämpning	Socialstyrelsen
Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2008:21) om anmälan av patienter som av medicinska skäl är olämpliga att inneha skjutvapen	Socialstyrelsen
Vapenlagen (1996:67)	Sveriges Riksdag
Hälso- och sjukvårdslag (1982:763)	Sveriges Riksdag
Lag (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård	Sveriges Riksdag
Lag (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård.	Sveriges Riksdag
Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)	Sveriges Riksdag